

COL·LABORACIÓ

PORT I LLAC DE RATERA I ALTRES

La meua opinió sobre el butlletí és que ha de ser de contingut amè i distret. Quan una persona com jo, que no he estat mai escriptor, s'embarca a escriure-hi, he de confessar que no és gens fàcil; però, con sempre, m'agrada cooperar.

Per circumstàncies, la meua estada a la guerra va durar cinc anys (des del 20 de juliol de 1936 fins al 8 d'agost de 1941). Després va venir la postguerra... Jo, abans i pels meus estudis, només havia estat al Montseny i a Sant Llorenç de Munt. El Pirineu sols l'havia vist de lluny. Però posteriorment em va ser possible apropar-m'hi, és a dir, vaig poder fer Pirineu. Per cert, recordo que viatjar en aquella època, entre els anys cinquanta i seixanta, era una veritable heroïcitat i un calvari; carreteres planes de clots i de pols no contribuïen a fer ho gens còmode. Era una època difícil en tots sentits: el pa anava racionat, tampoc anaven grassos de butxaca i, a sobre, per poder sortir a la muntanya havien de sol·licitar i aconseguir un permís de la policia.

He recorregut bastant el Pirineu. Entre d'altres que no val la pena comentar, ja que la llista seria massa llarga, hi ha el Montcau (Vall d'Aran), el Cotatuero, amb les seves clavilles (Vall d'Ordesa), el Casamanya (Andorra). Jo no he pogut participar en cap expedició, però no em queixo...

Refugi Delgado Ubeda

Avui parlaré del llac de Ratera, a 2.544 m. L'etapa comença al poble d'Espot, amb les cases de pedra i la remor del riu Escrita, que passa pel mig del poble. D'aquí anàrem cap al llac de Sant Maurici, al costat de la magnífica silueta dels Encantats. Al llac de Sant Maurici hi ha el refugi E. Mallafré, a la inauguració del qual vaig assistir el 18 d'octubre de 1975. Després vam anar a fer nit a Tavascan ja que el dia 19 d'octubre, o sigui, l'endemà,

i enmig d'una forta nevada vàrem anar a la inauguració del refugi de Certascan.

Pujant cap al Ratera, que es troba a mig camí del refugi, el llac i el pic d'Amitges, des del salt d'aigua o cascada de Ratera es pot gaudir d'una bona vista del llac de Sant Maurici i els Encantats. Tot l'entorn és molt bonic, tot és harmoniós, sense cap nota discordant; pins i un petit rierol que baixa per la muntanya. El so de l'aigua l'acompanya el martelleig del picot, que sembla jugar a fet i amagar; perfectament camuflat entre els arbres, va ser molt difícil de veure, contràriament als isards, que temerosos però encuriósits ens observaven des de la llunyania.

Parlant de refugis, no puc oblidar els meus bons amics Alexandre Marcet i Joan Massat, ambdós presidents del Comitè de Refugis, que malauradament ja no són entre nosaltres. Jo, sempre que m'era possible, els acompanyava en la recerca d'ubicació i de visita a las construccions i posteriorment a quasi totes les inauguracions.

Refugi Estany de la Pera

Dates de les inauguracions:

Estany de la Pera	2.335 m, 24-09-57
President Delgado Ubeda	2.060 m, 13-09-64
Colobor	1.000 m, 28-10-64
Costabona	2.180 m, 27-10-68
Saboredó	2.200 m, 16-18-69
Molières	2.360 m, 15-09-74
Ernest Mallafré	1.950 m, 18-10-75
Certascan	2.240 m, 19-10-75

No sé si me'n deixo algun...

L'estada als refugis de muntanya, si s'ensopega una bona companyia, deixa un record inesborrable, però si, com sol esdevenir a vegades, has de conviure amb gent mal educada —cas també freqüent i cada vegada més—, aleshores el record és penós. A vegades arribes al refugi i no hi ha ningú, però et trobes amb la desagradable sorpresa que els que hi havien pernoctat abans no han respectat la norma de convivència consistent a deixar-lo net...

Antonio Moreno

Adherit a:

Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Associació d'entitats Excursionistes del Barcelonès
Grup Alta Muntanya Espanyol

Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning
Representant a Catalunya del Càmping Club de França

Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals

a/e: cegracia@cegracia.com
web: <http://www.cegracia.com>
Dip. legal: B.9720-1961

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia
DIRECTOR: Guillem Martín i Brasó

Club Excursionista de Gràcia

"MAI ENRERA"

Publicació degana de la premsa de Gràcia
Creu de Sant Jordi 1992

G E N E R
F E B R E R
2 0 0 5

PASSATGE MULET, 4
TEL: 93 237 86 59
FAX: 93 237 31 48
08006 BARCELONA

Butlletí social

XXIII Any - 2a. Època, núm. 83
Fundat l'any 1922

II Campionat d'escalada de Blocs

EDITORIAL

UN ANY MÉS

Per a aquest butlletí pensava detallar tot un seguit d'activitats que els nostres socis han desenvolupat al llarg de l'any 2004. El fet de fer aquest relat implica un risc importat, com ara que moltes persones que han treballat pel Club quedessin sense mencionar, amb el greuge que això implica. Per aquesta raó, crec que el que és més important és que tots podem estar molt satisfets per tal com han evolucionat totes les seccions, amb més o menys èxit, ja que la qüestió primordial ha estat el desig que tant socis com simpatitzants i amics hagin gaudit de totes les iniciatives dutes a terme.

La Secció de Muntanya ha treballat per la formació o millora en el seu àmbit entre els socis a través dels cursos que es fan al llarg de cada any. S'ha fet la recent trobada d'esquiadors a Salardú per fer un sopar d'amics, però alhora per interessar-se per aspectes com la seguretat o aspectes tècnics de l'activitat; també s'ha fet el segon campionat d'escalada de blocs (*bouldering*), que ha estat tot un èxit de participants, públic i interès mediàtic per l'activitat així com per la nostra entitat.

L'exposició dels 80 anys de la revista degana de Gràcia *Mai Enrrera* ens mostra el perquè han servit de suport per a la consulta d'esdeveniments culturals i esportius al llarg de la història els reculls sobre l'inici de l'escoltisme català gràcies a en Batista i Roca, la descripció del descobriment del forn ibèric i l'ermita de Sant Adjutori, a Sant Cugat, i un gran nombre d'activitats que han quedat plasmades a través d'articles dels nostres socis o graciencs simpatitzants de la nostra entitat.

El nostre Grup d'Investigacions Espeleològiques va ser descobridor de l'avenc de Benifallet i actualment continua promocionant les seves activitats a través de sortides o curssets de formació.

L'Agrupament Pere Roselló, bressol d'esportistes i futurs dirigents de tots els àmbits, ha treballat i continua fent-ho per tal que el jovent desenvolupi les seves iniciatives de forma adient i transmetent de generació en generació aquelles particularitats que li són pròpies.

També és important el treball que discretament molts socis desenvolupen dins de la nostra entitat organitzant, coordinant activitats o gestionant per aprofitar al màxim els recursos que tenim, com ara el manteniment de la nostra seu, que representa un treball diari de millora.

La promoció del senderisme, en què com a entitat pionera hem endegat el desenvolupament de la cartografia digital, ens ha permès demostrar que també sabem ser al capdavant de les iniciatives del segle XXI. I un llarg etcètera que, com deia inicialment, és difícil d'enumerar, però que ha estat reconegut per les nostres principals institucions amb la Creu de Sant Jordi i la Medalla d'Honor de la Ciutat de Barcelona.

El reconeixement del nostre ajuntament de Gràcia, amb premis a les millors activitats i projectes, i un darrer de la Unió de Federacions Esportives de Catalunya a l'activitat centenària i millor organitzada, deixen palès que la tasca feta des de la nostra fundació, l'any 1922, fins avui no ha estat inútil sinó al contrari, com també ho demostren les recepcions que ens han ofert les diferents i principals institucions catalanes.

Les nostres finestres, com són la revista, el butlletí, el web i el suport dels mitjans que es fan ressò de les nostres activitats, permeten que la societat s'assabenti dels nostres projectes i calendaris d'activitats perquè qui ho vulgui en pugui gaudir de totes i cadascuna i que s'adaptin a les possibles aficions relacionades amb els esports de muntanya, que avui en dia tenen tanta acceptació.

Per finalitzar, en nom del Consell Directiu us vull transmetre el nostre agraïment a tots els que han fet possible la nostra realitat i desitjar-vos un bon 2005.

Francesc Sanahuja i Toledano
President del Club Excursionista de Gràcia

ALTES DE SOCIS

7849 DAVID QUILEZ HUESO
7850 OLGA GARCIA GISPERT
7851 MIQUEL MONTÉ LLOPIS
7852 XAVIER MONTÉ LLOPIS
7853 RAFAEL CAMPOS ELIAS
7854 SERGIDÍEZ CERVERA
7855 TOMÀS PASANAU AMBROS
7856 JOSÉ LLARCH LOZANO
7857 POL RIBOT
7858 JULIA VILARDELL REUS
7859 ANNA ORTIN
7860 OLEGUER FORNÉS SOLÉ
7861 MARIA FUSTER FERRER
7862 NÚRIA MESTRE FARRÀS
7863 NEUS MESTRE FARRÀS
7864 PAULA CAMARGO SALINAS
7865 ORIOL SANCHEZ GASULLA
7866 GUILLEM TRUJILLO
7867 KIRA IRA ANZIZU

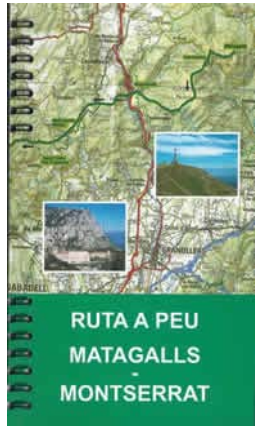

En Carles Albesa a la Festa de l'Esport de Gràcia

reconeixement de l'entitat envers totes aquelles persones que han col·laborat i col·laboren en aquesta activitat que alguns ja denominen la “festa de l'excursionisme català”. Aquesta celebració és una bona exusa per a realitzar publicacions com la present, l'objecte principal de la qual és posar a l'abast dels excursionistes una eina que els permeti fer la Matagalls-Montserrat a la seva mida.

I segueix la **Introducció** de Josep M. Jerez i Amat, de Catalana de Senderisme, que ens recorda que *l'itinerari del Matagalls al monestir de Montserrat, fet d'una tirada i en menys de 24 hores, és una prova molt forta que requereix un gran entrenament, una bona preparació psíquica i unes condicions físiques poc comunes. [...] Però com que no a tothom li sedueix fer aquesta “pencada” d'un cop però sí que a molts els sedueix fer aquest recorregut, encara que d'una manera més tranquil·la i més a l'abast de tothom, s'ha considerat interessant editar aquesta guia que té dos objeius bàsics:*

- Contribuir en la commemoració del centenari de la primera caminada efectuada per mossèn Jaume Oliveras. - Ser una eina útil per als excursionistes que vulguin fer el recorregut de la Matagalls-Montserrat per etapes, sense presa i amb temps per gaudir dels paisatges, fer fotografies, etc.

El nostre consoci i promotor infatigable de la Travessa, l'amic Carles Albesa, ens facilita els *Antecedents històrics*, amb una abundància enriquidora: *Montseny i Montserrat són dos dels massissos més representatius de la muntanya mutjana catalana. El poeta Jacint Verdaguer els anomenà els pits de Catalunya i l'excursionisme primigeni els feu objecte de la seva predilecció. Per això no és sorprenent que ara fa cent anys dos joves emprenguessin una excursió al cim del Matagalls amb el propòsit d'arribar al monestir de Montserrat abans de tancarregudes 24 hores. [...] Aquesta llarga caminada del clergue excursionista [mossèn Jaume Oliveras] fou l'antecedent que motivà que, a partir de 1958, un petit grup de socis de Club Excursionista de Gràcia l'ntentés repetir. [...] Després de diversos intents fallits, dos membres d'aquest grupet ho aconseguiren l'any 1962. (Aquí vull aclarir que aquests dos membres foren el mateix Carles Albesa i el malaguanyat Jordi Ribot). [...] Deu anys després, el 1972, el Club Excursionista de Gràcia la instaurà en memòria del seu iniciador, oberta a tothom, com una de les activitats que programà en ocasió de celebrar el cinquantenari de la fundació de l'entitat. Va ser l'inici de l'actual Travessa Matagalls-Montserrat en menys de 24 hores[...]. És la degana de les caminades de resistència, i ha esdevingut la més popular i multitudinària.*

I tanca aquest preàmbul la reproducció de l'escrit de mossèn Jaume Oliveras de l'any 1929: *De Montseny a Montserrat en una jornada. Que els diré, jo, que no escric mai, als amics del G.E. Joventut Catalana, que em demanen un article per al número extraordinari del seu*

butlletí? I després de molt pensar, la portada del butlletí ve a despertar en ma memòria un record de quan era jove i anava a Montserrat a peu. Anar a Montserrat a peu no és res de l'altre món, però anar-hi des del Montseny i en un sol dia ja és un rècord que no sé si el jovent d'avui seria prou fort per a batre [...]. Com una exhalació travessem el Pla de la Garga. Els pagesos que hi treballen suspenen la feina i ens miren estranyats, les dones surten per les portes i finestres a contemplar el misteriós espectacle de dos capellans que anaven mig volant com si el diable se'ls emportés. No ens podíem entretenir a explicar-los que volíem anar del Montseny a Montserrat en una jornada! [...] Semblava que la força de la inèrcia ens fes caminar, i així devien ser les dues de la matinada quan arribàrem dalt, suats, plens de pols i carregats de son, i ens deixàrem caure sense esma sota les alzines de la font fins que ens despertà el brogit de la gent matinera i anàrem tot seguit a donar les gràcies a la nostra Patrona d'haver-nos permès realitzar una gesta tan absurda com la d'anar del Montseny a Montserrat en una sola jornada. Va semblar-nos que la Verge ens mirava amb un cert aire mig rialler mig compassiu com dient-nos: “Que Déu vos faci bons”.

En definitiva, l'Associació Catalana de Senderisme, en estreta col·laboració del Club Excursionista de Gràcia, posa a disposició dels més ampli món excursionista una guia que permet, com hem dit, fer fraccionadament la totalitat de la Travessa Matagalls-Montserrat, tot procurant una informació tan detallada i peculiar que la converteix en un element imprescindible per aquesta finalitat.

Ens complau molt aquest fet que, per altra banda, complementa brillantment els actes commemoratius de la vinticinquena edició de la Travessa Matagalls-Montserrat. Enhorabona a tots!

Joan Cervera i Batariu.

NADAL PER LA VIDA

Certament, el Nadal ha esdevingut un guirigall de rialles, una revetlla contínua, una ocasió de somriures. I no crec sincerament que hàgim de renunciar-hi, però potser sí que hauríem de viure'l molt més a fons amb la família.

Nadal és aquella oportunitat que els homes no hem sabut aprofitar, però que encara podem recuperar. El Nadal és per a tot home que vol ser diferent, que vol créixer en la seva pròpia humanitat, que sap o vol aprendre a estimar.

Nadal, quelcom més que bon vi, cava abundós, àpats generosos, regals i il·lusions, costums i festes. No es tracta de ninots sobre un pessebre, ni de regals sota l'avet, ni del gall dindi, ni de la missa del gall, ni tan sols de fer caritat per un dia, ni de dir coses maques i somriure ocasionalment... Es tracta de canviar el cor una mica més i fer néixer una vida nova més humana.

Nadal és temps per celebrar la vida, però per a celebrar-la, cal viure-la. Sia com sia, visquem-lo amb plenitud per tal de poder celebrar la vida.

Antonio Moreno

majoria del grup. Va ser interessant veure rapelar gent al mateix temps per dos llocs diferents, separats uns cinquanta metres enmig d'aquella sala tant immensa; a aquella hora, la llum del dia encara hi entrava. Gran part del grup que baixava per la boca superior de 60 metres va davallar menys i tres d'ells, per problemes, van optar per baixar per l'altra boca. Arribats a l'altre extrem de la gran sala, vam continuar davallant el pou següent fins a arribar a un antic llac dessecat. Un cop allí, volíem intentar localitzar la sala de les Colades, una sala que hi ha a un nivell superior i molt poc visitada. Després de força estona buscant per tot l'entorn, vam trobar finalment una llarga rampa que ens va conduir, superats uns passos, a la sala que estàvem buscant. Es tracta d'un espai de 80 metres dominat per una immensa colada blanca. Un cop visitada, vam tornar al punt d'inici i vam continuar l'exploració, araja per un llarg pendent avenc avall, sense necessitat de material fins al llac final, que malauradament estava completament sec. Això va ser una desil·lusió, ja que amb el llac final ple d'aigua aquest indret queda molt bonic. Un cop aquí baix i feta la foto, vam començar la llarga tornada fins a l'entrada de la cavitat. En arribar a la sala, ens vam trobar amb els tres que havien baixat per la boca inferior i s'havien aturat en aquest punt. Ens van explicar que un cop a la sala després del ràpel i seguint una falsa fita es van perdre buscant la continuació durant quasi una hora. Ja sols quedava creuar la sala i arribar fins a les cordes per pujar fins a la sortida. Vam sortir de nit, com era d'esperar, i un cop canviats tots ens vam dirigir cap al pla de la Pua, una explanada molt agradable on vam acampar, sopar i dormir.

L'endemà vam agafar els cotxes i ens vam dedicar a buscar les boques de dos avencs importants, la Grallera d'Alsamora i la de Corona, també al Montsec. Ho vam aconseguir finalment després de donar unes quantes voltes massís amunt, massís avall. El temps era magnífic i la vista des d'aquest punt, dalt del carener, era fantàstica: teníem tots els Pirineus nevats. Després de dinar tranquil·lament al costat del nou observatori del Montsec, vam iniciar la tornada cap a Barcelona.

Ja sols quedava, doncs, la cloenda del curset, amb l'examen teòric final i el comiat, que va tenir lloc l'11 de novembre. Hem de dir que, tal com havíem previst en aquell curset, l'ambient va ser molt bo entre tots i el grup va estar molt unit. Esperem que el de l'any vinent sigui també tan bo com aquest.

Xavier París

Entrant a l'avenc J.Cabezas (-68m) - Garraf. Fotos del Jorge Esteban

Rapel al gran pou de l'avenc J.Cabezas. Fotos del Jorge Esteban

COL·LABORACIÓ

CRÒNICA DE LLIBRES

En el curs dels darrers mesos hem estat immersos en una sèrie d'actes commemoratius de la nostra Travessa Matagalls-Montserrat, amb motiu del centenari de la primera realització per Mn. Jaume Oliveras i la seva **vinticinquena** edició organitzada pel nostre Club. I entre aquests actes cal destacar-ne el de l'edició de la guia *Ruta a peu Matagalls-Montserrat*, publicada per l'Associació Catalana de Senderisme, Barcelona – 2004.

Es tracta d'una obra de gran interès per tots els excursionistes que vulguin gaudir dels paisatges, dels corriols i senders, de les masies, ermites i altres indrets que es troben en el curs de la llarga caminada que representa anar del Matagalls a Montserrat (sobretot en menys de 24 hores, segons reclama el reglament de la cursa), sense necessitat d'empendre la totalitat del recorregut.

A tal fi, l'itinerari està dividit en sis trams :

- 1.- Matagalls–Aiguafreda 5:15h 19,505 km
- 2.- Aiguafreda–Coll de Poses 4:10h 15,260 km
- 3.- Coll de Poses–St. Llorenç Savall 3,50h 14,370 km
- 4.- St.Llorenç Sav.–Urb.Cavall Bernat 3:55h 15,190 km
- 5.- Urb.Cavall Bernat–El Palà (Vacar.) 3:40h 14,415 km
- 6.- El Palà (Vacarisses)–Montserrat 2:20h 7,780 km

Cada tram està ampliament ressenyat: disposa del corresponent mapa parcial, degudament senyalitzat; la descripció detallada de l'itinerari a seguir i del seu horari. Tot plegat de tal forma que sempre enllaça amb el tram següent.

Aquesta topo-guia *Ruta Matagalls- Montserrat* ve complementada amb una informació respecte a la seguretat a la muntanya, preparació de la sortida i equipament, recomanacions generals, normes de comportament a la natura, utilització de la guia i senyalització, etc. A més, conté una àmplia referència dels diferents municipis que travessa, dades històriques, geogràfiques i econòmiques de cada indret i amb números de telèfons d'utilitat general. Hi figura, també, una molt concreta informació (geològica, vegetació, fauna, rius, etc.) dels Parcs Naturals del Montseny, Sant Llorenç del Muny i l'Obac i de Montserrat i també de diferents Espais Naturals, sobre els qual recorre.

En la **Presentació** del llibre, Francesc Sanahuja, president del Club Excursonista de Gràcia, ens diu: *No descobrim res si diem que la Matagalls-Montserrat actualment és una de les activitats més rellevants de les que s'organitzen dins el món excursionista a casa nostra. N'és una prova el nombre de persones que en cada edició hi participen. [...] Enguany que celebrem els 100 anys de la realització de la primera caminada per mossèn Oliveras, és una bona ocasió per fer públic, una vegada més, l'agraïment i el*

AGENDA

GENER

9, diumenge

Secció de Cultura

La Segarra. Els Prats de Rei i Calaf - Pessebre Vivent
Organitza: Dolors Lázaro

13, dijous a les 20:30

Consell Directiu

CELEBRACIÓ 83è ANIVERSARI DEL CLUB

14, divendres a les 21:00

Consell Directiu

SOPAR 83è ANIVERSARI

Hotel Gran Catalonia, Balmes, 142-146

Inscripcions a Secretaria

18, dimarts a les 20:30

Comissió Matagalls-Montserrat

CONSTITUCIÓ DE LA COMISSIÓ MATAGALLS-MONTSERRAT 2005

20, dijous a les 21.30 h

Secció de Muntanya. Audiovisuals Buch i Parera

ALASKA, L'ÚLTIMA FRONTERA.

Ascensió al McKinley

Alpinisme

A càrrec d'Eduardo Pérez, Fernando Ferrer i Ivan Oliveras

23, diumenge

Secció de Muntanya - Ccle de Sortides

Gironella - Avià - l'Espunyola (13à etapa GR-1)

15,580 Km 4h 50min

DDesnivell aproximat: +385 -60

25, dimarts a les 19:30

Al Palau Robert

Presentació del llibre “Clergues Excursionistes”

de Joan Cervera i Batariu

FEBRER

1, dimarts

Secció de Muntanya

INICI CURS D'ALTA MUNTANTA

Veure programa detallat a la pàgina 10

3, dijous

Secció de Muntanya

Curs d'Iniciació a l'Esquí de Muntanya

En breu rebreu el programa de l'activitat

10, dijous a les 21.30 h

Secció de Muntanya. Audiovisuals Buch i Parera

MUNTANYES I ESCALADES A LA TERRA DEL FOC

Escalada en gel i natura

A càrrec de Mariano Rodríguez (Club Andino Ushuaia)

20, diumenge Sortida GR-1 14à etapa (per definir)

gener-febrer 2005

MARÇ

17, dijous a les 21.30 h

Secció de Muntanya. Audiovisuals Buch i Parera

ESQUÍ DE MUNTANYA

ALS ANDES: Cajón Grade, Patagònia i volcans de Xile

Esquí de muntanya

A càrrec de Jaume Jubert

CULTURAL

PAU

Els mitjans d'informació van explicar el passat novembre la troballa feta per investigadors catalans als Hostalets de Pierola. Es tracta del fòssil més recent de l'avantpassat comú dels ximpanzés, goril·les i humans. Salvador Moyà-Solà, investigador de l'Institut de Paleontologia Miguel Crusafont de Sabadell, encapçala l'equip que ha descobert la nova espècie d'antropomorf. Se l'ha anomenat *Pierolapithecus catalaunicus* en honor del lloc del seu descobriment. Però, familiarment i en honor de les campanyes contra la guerra de l'Iraq, se'l coneixerà per Pau.

Ja fa dos anys, el 2002, que un equip de paleontòlegs el va descobrir a l'abocador de Can Mata. Van organitzar una excavació per al 2003, que s'ha completat aquest any que acabem. Els investigadors han pogut estudiar la morfologia de Pau. Tenen 83 peces de l'esquelet, vèrtebres, costelles, clavícula, a més de la cara.

Pot ser un dels esglaons perduts en l'evolució humana. És el primer antropomorf que presenta un disseny de l'estructura corporal, que uns sis milions d'anys més tard va permetre que tots els seus descendents adoptéssim el bipedisme. Ara es pot saber com érem fa tretze milions d'anys. Aquesta espècie tenia una distribució que comprenia el continent africà i el continent euroasiàtic.

La datació de Pau l'han feta especialistes en rosegadors fòssils de l'Institut. Gràcies a les restes d'aquests animals, trobades al jaciment, s'ha pogut determinar per paleomagnetisme la datació absoluta. Uns tretze milions d'anys. És una edat molt propera a la que ja s'havia donat com a previsió per a la separació entre els gibons i els grans antropomorfs actuals, els goril·les, ximpanzés,

orangutans i humans. El descobriment és important. *Science*, la prestigiosa revista nord-americana, ha volgut publicar-lo, i per primer cop en els seus 156 anys d'història ha fet servir el català en les notes de premsa, al costat de l'anglès, en honor del lloc de trobada de Pau, i així el català ha entrat al nucli de la ciència mundial.

Des del nostre butlletí felicitem tot l'equip de l'Institut de Paleontologia Miguel Crusafont de Sabadell. El nostre Grup de Recerques Arqueològiques havia mantingut contacte cap als anys setanta amb el doctor Crusafont i l'Institut, on fins i tot tenim dipositat material arqueològic, fruit de les nostres excavacions a la Torre Negra de Sant Cugat.

El *Pierolapithecus* és un gran descobriment, una peça clau en el trencaclosques que ha de permetre explicar l'evolució de l'espècie humana.

Maria Dolors Lázaro i Palau

VISITES RECOMANADES

EXPOSICIÓ El Campanar de Gràcia i “La Campana de Gràcia”, Símbol d'un poble.

Amb motiu del 140è aniversari de la construcció de la torre campanar i organitzada pel Taller d'Història de Gràcia, es pot visitar aquesta exposició, fins els 12 de gener, a la sala d'exposicions del Districte de Gràcia, Plaça Rius i Taulet, 2. En ella podreu veure el quadre amb fotografies de l'alcalde Balasch, que el nostre Club va cedir, el seu dia al districte.

100 ANYS D'UN EDIFICI GRACIENC

Al centre Moral de Gràcia, Ros de Olano 9, podeu veure-hi una exposició fotogràfica:

12 MIRADES SOBRE FRANCESC BERENGUER I MESTRES arquitecte que va construir l'edifici d'aquella entitat i que enguany es compleixen els 100 anys. Dotze fotògrafs han presentat imatges de les diferents obres de Berenguer a Gràcia i fem notar que el nostre consoci Ramon Izquierdo hi ha contribuït amb la seva obra fotogràfica. Aquesta exposició és interessant i ha estat organitzada pel Centre Moral i el Taller d'Història de Gràcia.

EXCURSIÓ

Pel dia 9 de gener està prevista una excursió en autocar a La Segarra. Els Prats de Rei i Calaf seran el nostre destí i per la tarda assistirem a la representació del Pessebre Vivent. Encara queden algunes places. Si us animeu podeu trucar a Secretaria del Club.

PRESENTACIÓ D'UN LLIBRE

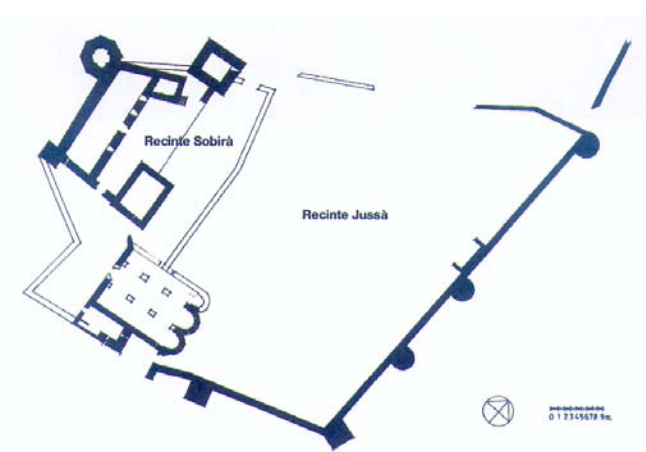
El dia 25 de gener de 2004, a les 19.30 hores, es presentarà el llibre “*Clergues Excursionistes*”, del nostre consoci Joan Cervera i Batariu, al Palau Robert, Passeig de Gràcia/Avda.Diagonal.

ANEM AL CASTELL DE... CLARAMUNT (l'Anoia)

A la memòria, l'any del centenari del seu naixement, del nostre consoci Miquel Brasó i Vaqués (1904-1974) que tant va donar a conèixer –i conèixer és un primer pas per a estimar- els vells castells.

Situació.- Aquest castell, un dels més bonics i ben conservats de Catalunya, està situat dalt d'un turó a 461 mts. d'alçada a la riba dreta del riu Anoia i damunt el congost de Capellades. Emplaçat en un indret estratègic, als límits del comtat de Barcelona en l'època de colonització d'aquestes terres, controlava una important cruïlla de camins existents ja des dels romans: el de Barcelona a Lleida que, dins la comarca, seguia el curs de l'Anoia i el que començava a la Pobla, tot seguint la riera de Carme, en direcció al Penedès. La panoràmica que es divisa des del castell es immensa: la Conca d'Òdena amb la ciutat d'Igualada i els altres pobles del pla; les serres de Rubió i de Queralt; les muntanyes del Bruc i, al fons, Montserrat. El castell pertany al terme municipal de la Pobla de Claramunt que estén el nucli urbà als seus peus.

Planta del castell de Claramunt

Estat actual i descripció.- Aquest castell ha estat restaurat, consolidant i recuperant moltes de les seves dependències, adequant-lo per a les visites i d'altres actes lúdics i culturals. Consta de dos recintes emmurallats, esglaonats, tot adaptant-se al terreny on s'assenten. En el recinte sobirà, en el punt més alt -enlairada a l'angle NO-, hi destaca la torre de l'homenatge de planta poligonal, amb 10 cares, i uns 17 mts d'alçada (probablement dels segles XII-XIV). A tocar de la torre mestra i tancant el clos del castell vers ponent hi trobem la gran sala residencial –avui una magnífica espai d'exposicions-, de volta gòtica, amb la porta d'accés i quatre finestres rectangulars en la seva cara sud. Una segona torre quadrada, d'uns 8,5 mts d'alçada, i dues cisternes que, per les característiques externes semblen torres, reforcen els altres angles del castell sobirà. Un pas cobert, per mitjà d'un gran arc escarser –avui molt assenyadament habilitat com a lloc d'exposició i serveis-, comunica el pati interior d'aquest

terme al massís del Garraf, autèntic paradís del món subterrani, on es van triar els avencs Emili Sabater i Passant, tots dos d'una profunditat d'uns 30 a 40 metres, que per la seva morfologia i dificultat són molt adequats per als cursets d'iniciació. Aquí es van posar en pràctica les tècniques apreses el dia anterior, amb la dificultat afegida de la foscor i la llum artificial. El primer avenc, l'Emili

Impressionant colada a -100m, Grallera del Boixaguer. Fotos de l'Adam Calvet

La setmana següent van tenir lloc dues sessions teòriques més, el dimarts 19 d'octubre la de geologia i formació de cavitats, a càrrec del Toni Robert, i el dijous 21 sobre topografia subterrània, cartografia i sistema GPS, a càrrec del Ricard Alsina. En la primera, el Toni ens va donar a conèixer tots els aspectes que intervenen en la formació de les cavitats així com els diferents tipus de formacions que podem trobar, geoformació, tipus de cavitat, etc. A la segona, el Ricard ens va introduir en la interpretació de les topografies: els plànols de les cavitats, que són totalment diferents dels que fem servir sobre la superfície. També va fer tota una explicació del sistema de navegació GPS per satèl·lit, que per

Sortida iniciació a la cova d'Annes -Cerdanya. Fotos del Jorge Esteban

La propera activitat pràctica va ser el diumenge 24 d'octubre a un altre avenc del massís del Garraf, el J. Cabezas, de –68 metres, que presenta ja una gran vertical directa de gairebé 50 metres amb un tram totalment aeri. L'accés a la cavitat és una mica tècnic ja que es fa entrant per a una esquerra sota de la qual ja et trobes de sobte un pou que s'obre directe avall. Fins aquí, cal dir que totes les cavitats que havíem fet al curset es muntaven sempre amb dos cordes o vies paral·leles, que permeten davallar cursetista i monitor conjuntament, cadascú per una; d'aquesta manera, el monitor pot controlar i “acompanyar” en tot moment el cursetista i fins i tot ajudar-lo en cas de necessitat. Aquesta era la darrera sortida pràctica on muntàvem les dues vies; sols quedava la sortida de cloenda del curset on tothom hauria de ser independent i davallar sol. Un cop més, el temps ens va acompanyar molt durant tot el dia. També va ser una jornada agradable.

El dijous següent, dia 28 d'octubre, es va dur a terme la sessió teòrica sobre la prevenció d'accidents, autosocors i tècniques de fortuna, a càrrec d'en Joan Busquets. Va explicar, entre altres coses, tot el que s'ha de tenir en compte per minvar el màxim possible el risc de tenir accidents i tots els sistemes alternatius que es poden fer servir si no disposem del material que portem sempre al damunt. Aquell cap de setmana, que s'allargava amb la festa de l'1 de novembre, no hi va haver activitat a causa de la celebració del Primer Congrés Català d'Espeleologia; així que el dimarts i el dijous següents van tenir lloc les dues darreres sessions teòriques del curset: la de bioespeleologia i protecció del medi subterrani, el dimarts 2 de novembre, i la de planificació i logística d'una sortida pràctica, el dijous 4. En la primera, el Roger Lloses va exposar les diferents espècies que ens podem trobar dins de les cavitats, la seva particular morfologia, etc. i al mateix temps tot el que s'ha de tenir en compte pel que fa a l'ecologia i conservació de cavitats. A la segona xerrada, el Xavier París va fer una explicació i exemple pràctic de com es prepara i planifica una sortida pràctica, ja que la preparació de cordes i material necessari demana una logística força important depenent de la cavitat.

Sortida de pràctiques a parets. Fotos del Jorge Esteban

Ja sols quedava la darrera sortida pràctica, que marcaria el final del curset, el cap de setmana del 6 i 7 d'octubre, en què vam anar a explorar la Grallera del Boixaguer, al massís del Montsec, una gran cavitat que arriba als –150 metres. La cavitat té dues boques que donen pas a grans verticals ja que accedeixen a la sala subterrània més gran de tot Catalunya. La boca principal, de grans dimensions, dóna pas a la sala mitjançant un ràpel aeri de 45 metres. La segona boca, a una altra part de la sala, dóna pas a una gran vertical de 60 metres també totalment aeris i volats. Vam optar per instal·lar les dues boques, davallar tots per la de 60 metres i pujar per la de 45. Aquell dissabte dia 6, doncs, ens dirigírem cap al Montsec, on vam anar directament a la cavitat per entrar-hi el mateix dissabte migdia-tarda i sortir-ne al vespre, així no hauríem de patir per l'hora de sortida i que se'ns fes tard. Un cop arribats a la cavitat i tothom preparat, en vam iniciar la instal·lació. El grup principal va anar a la boca superior per a baixar per la gran vertical i dos membres del grup van entrar per la boca petita per a col·locar les cordes per on sortiria la

Sortida de pràctiques a parets. Fotos del Jorge Esteban

VI CURSET D'INICIACIÓ A L'ESPELEOLOGIA

La Secció d'Espeleologia del Club Excursionista de Gràcia va dur a terme el seu VI Curset d'Iniciació a l'Espeleologia durant els mesos d'octubre i novembre de 2004. Aquest curset forma part de l'activitat formativa que la Secció porta a terme des de ja fa temps, una activitat que es veu emparada per l'Escola de Muntanya del Gràcia i l'Escola Catalana de la Federació Catalana d'Espeleologia. Aquest curset està orientat a donar a conèixer les tècniques necessàries per a l'exploració de cavitats subterrànies, escenari apassionant on es desenvolupa aquesta activitat, meitat ciència, meitat esport i que consta de tot un conjunt de sessions teòriques i unes sortides per a practicar les tècniques apreses al llarg del curs. Hem de dir que el curset és principalment d'espeleologia vertical, és a dir, que s'hi ensenyen les tècniques necessàries per a l'exploració de cavitats verticals, els coneguts amb el nom d'avencs, que són els que es davallen mitjançant pous verticals i que ja necessiten el domini d'unes tècniques específiques. El curs es desenvolupa segons el que dictamina l'escola catalana d'espeleologia tant pel que fa al contingut de les sessions teòriques com al de les pràctiques.

Preparant l'exploració a la Grallera del Boixaguer- Montsec.
Fotos de l'Adam Calvet

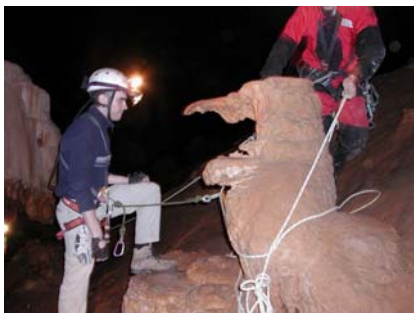
El curs va començar el dijous 7 d'octubre amb la benvinguda i presentació per part del Xavier París, president de la Secció, i amb la primera xerrada teòrica, la història de l'espeleologia, també pel Xavier. Així mateix, es van donar les primeres indicacions necessàries per a dur a terme la primera sortida pràctica, que seria el diumenge següent, el 10 d'octubre. Aquell diumenge, es va visitar la cova d'Annes, una cavitat horitzontal molt interessant situada a la Cerdanya, a cavall entre els termes municipals de Prullans i Bellver de Cerdanya, i que no presenta cap dificultat, la qual cosa permettenir una primera aproximació

al món soterrani. En aquesta primera sortida, els cursetistes aprenen a utilitzar un llum de carbur, el sistema d'il·luminació de gas acetilè que fem servir encara els espeleòlegs. Donat que la cova té un desenvolupament horitzontal i una gran quantitat de concrecions, es pot també fer una introducció d'una manera agradable i sense dificultat de tot el conjunt de formacions que ens podem trobar dins el món soterrani. En aquesta primera sortida, la gent es va anar coneixent i vam poder constatar que el grup que érem es compenetrava molt bé, fet que feia pensar que el curset seria molt agradable de fer. També en aquesta sortida, vam fer pràctiques de localització amb el sistema GPS, eina molt i molt útil per a la localització de cavitats com aquesta, on la boca és petita i està molt amagada. En conjunt, tothom va gaudir molt de tota la sortida.

Gran rapel de 60metres a la Grallera del Boixaguer (-147m). Fotos de l'Adam Calvet

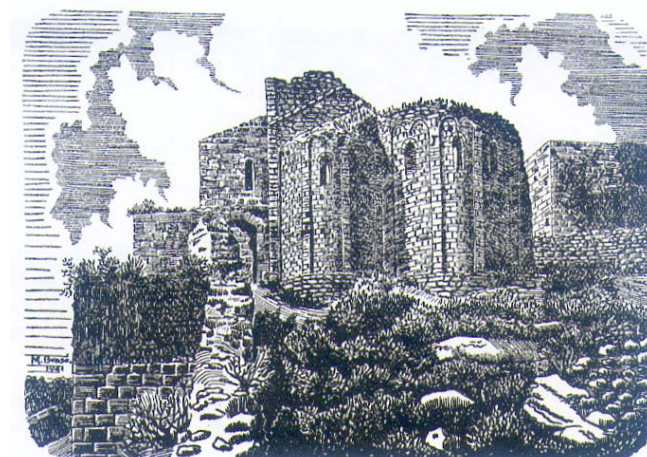
El dijous següent es va dur a terme una de les sessions teòriques més importants, la de material i tècniques de progressió vertical, a càrrec de la Cristina Xifra. A més d'explicar als assistents totes les tècniques necessàries per a la pràctica de l'espeleologia vertical (pujar i baixar per cordes, passos de fraccionament i nusos, etc.), va dur a terme una demostració pràctica a la paret exterior del club que dona al pati del *boulder*, baixant i pujant per una corda instal·lada prèviament al ràpel que hi ha muntat dalt al terrat. Totes aquestes tècniques es van haver de posar en pràctica el dissabte següent a les parets de Can Roca, a Castellsdefels, unes parets que ja fa temps que estan equipades per a dur a terme pràctiques d'aquest tipus i que són molt útils perquè hi trobem moltes vies amb diferents nivells de dificultat. Permeten, a més, practicar les tècniques còmodament i repetidament i, el més important, amb llum natural del dia i sense la preocupació de les dificultats que comporta estar pendent a més de la il·luminació d'acetilè. Allà vam muntar quatre vies verticals d'alçada variable i un passamà horitzontal molt tècnic, amb el qual els cursetistes van poder practicar les tècniques de pujada i baixada, els passos de nusos, els canvis de sentit en una corda i la progressió per un passamà, sempre amb l'ajut i sota la supervisió d'un monitor de la Secció. El temps ens va acompanyar molt i vam permetre també que gaudíssim d'una jornada molt agradable.

Accés a la Sala de les Colades a -100m: Grallera del Boixaguer. Fotos de l'Adam Calvet

L'endemà, el diumenge 17 d'octubre, va tenir lloc la tercera sortida pràctica, que ja ens introduïa en el món de l'espeleologia vertical, els avencs. L'activitat es va dur a

recinte amb un pati estès, sobre les muralles i davant les portes dels edificis religiosos, en l'espai que ocupava un antic fossar. En un dels extrems d'aquest clos es bastí la gran església romànica de Santa Maria (segle XI) de tres naus; de la que únicament en resta una part de l'edifici, l'imponent absis central i una de les absidioles amb arcuacions llombardes i lesenes. Adossada al mur sud d'aquesta església s'erigí, el 1303, la capella de Santa Margarida. Segurament, s'accedia a aquest clos sobirà per una porta, a la muralla nord, protegida des de la torre quadrada. Aquest recinte està separat del jussà o més baix, per un mur d'uns 2 mts de gruix que constituïa un obstacle més a superar vers la presa del castell sobirà. El recinte jussà, el més ampli del castell, es troba protegit per massisses torres quadrades i semicirculars. Lliure d'edificacions només s'hi constata la presència, al seu centre, d'una antiga cisterna o bassa i d'un impluvi arrambat a la muralla de llevant que, aprofitant el desnivell del sol, devia recollir les aigües que s'hi escorrien. El primer material emprat en la construcció del castell va ser la pedra calcària de la mateixa muntanya, de mides i formes irregulars, collada amb morter. Es poden veure fàcilment, en alguns trossos de mur, les pedres disposades en forma d'espiga (*opus spicatum*). En les reconstruccions del segle XV es va utilitzar la pedra tosca o travertí que es troba al peu de la muntanya del castell i en d'altres llocs propers. Les pedres, en aquest període, eren caironades manualment pels picapedrers i, en alguns carreus, es pot veure la marca personal de cadascun d'ells—fins avui se'n han arribat a identificar unes 25 de diferents—. En reformes i obres posteriors es barrejaren, en funció de les necessitats i de la traça, els blocs de pedra treballats amb d'altres més irregulars.

Santa Maria de Claramunt, dibuix d'en Miquel Brasó publicat al "Mai Enrera", número 17 de maig de 1941

Història.- Tot i que, en les excavacions arqueològiques d'aquest emplaçament, s'hi ha trobat restes de ceràmica ibèrica i romana; la primera notícia escrita d'aquest castell figura en una butlla del papa Benet VII de l'any 978. Els primers senyors del castell foren, al segle XI, els cavallers Claramunt; un d'ells, Bernat Amat I, fou un influent conseller del comte Ramon Berenguer I que, el 1090 a la pineda de Tévar (Matarranya), al'enfrontament del comte Berenguer Ramon II amb el Cid fou empresonat, morint poc després. El seu fill, Deodat Bernat (mort vers el 1108), heretà títols

Vista del Castell des de la Pobla de Claramunt. Fotografia de Josep Arisa

i influència a la cort de Barcelona i es casà, en primeres núpcies, amb Ermessenda de Cardona; llur fill Bernat Amat II de Claramunt heretà l'important vescomtat de Cardona i canvià el seu cognom patern pel de la mare. A Bernat Amat II de Cardona, el 1114, Ramon Berenguer III li encomanà—mentre ell era d'expedició a Mallorca—la defensa de Barcelona contra els almoràvits. Acompanyà, també, a Ramon Berenguer IV en l'expedició d'Almeria (1142) i en la conquesta de Lleida (1149). D'un segon matrimoni de Deodat Bernat amb una tal Beatriu sorgí, a partir del seu fill Deodat, una branca dels Claramunt que continuaren com a senyors del castell. D'aquests en destacà Guillem I de Claramunt que tingué una important participació en els afers comtals i acompanyà continuament al comte de Barcelona en les seves expedicions i conquestes. Un altre Claramunt notable fou Guillem III que participà activament en els conflictes nobiliaris que es produïren els primers anys del regnat de Jaume I, al qual acompanyà en la conquesta de Mallorca i on morí, de malaltia, el 1229. Aquesta branca dels Claramunt continuà dominant el castell fins que, el 1306, Berenguer de Claramunt transferí el castell i els seus termes al vescomte Ramon Folc VI de Cardona. La posició favorable a Joan II per part dels Cardona, durant la guerra civil catalana de finals del segle XV, feu que el castell fos atacat i enderrocat per la milícia de la Generalitat l'estiu de 1463. Joan Ramon Folc III, comte de Cardona i de Prades—un dels personatges més brillants d'aquesta família—, ordenà la reconstrucció del castell vers el 1484. Ja al segle XVII, Enric d'Aragó Folc de Cardona (1588-1640), que fou diverses vegades lloctinent de Catalunya, reafirmà documentalment el seu senyoriu sobre el castell i la baronia d'Òdena. La seva neta Caterina, duquessa de Cardona i de Sogorb, es casà amb Juan F. de la Cerda, duc de Medinaceli i, per aquesta raó, el copiós heretatge dels Cardona anà a parar a aquest poderós llinatge castellà. El castell de Claramunt fou el centre del domini comarcal dels ducs de Cardona i de Medinaceli damunt les terres de la Pobla i de la Torre de Claramunt, Capellades, Carme, Castellolí, Òdena, Orpí, Jorba, Montbui, Rubió i Vilanova del Camí al llarg dels segles, sense fer cas de les lleis que, a la fi de l'Antic Règim, abolien les senyories jurisdiccionals (1812, 1823, 1837) els "senyors" continuaren cobrant els tributs fins el 1867 en que, davant la negativa de la gent, Luis Tomás Fernández de Córdoba inicià un plet que guanyaren els antics súbdits després de 30 anys (1898). El governador del castell, a les ordres del senyor, administrava justícia. El castell disposava de presons, es diu que, per a dones—a la torre poligonal i per a homes—a la torre quadrada. Els sentenciats a mort eren penjats a la part baixa de la muntanya anomenada dels Mollons en un lloc que, encara avui, es coneix amb el nom de *les Forques*. Al llibre d'òbits

de l'Arxiu Parroquial de la Pobla hi consten registrats els noms i detalls dels desgraciats que, procedents de les presons del castell, foren ajusticiats fins el 1716. El setembre de 1714, coincidint amb la rendició de Barcelona, el castell fou ocupat i malmès per les tropes felipistes que ja pel gener havien comès malifetes al poble i, el 1717, fou enderrocat parcialment per ordre de Felip V. El pas de les tropes napoleòniques (1808-1811) causà víctimes i pèrdues materials. En canvi, en el decurs de les guerres carlines (1833-1876), tot i que s'hi van reforçar les fortificacions, les incidències foren poc rellevants. Entre els anys 1913 i 1917, l'industrial paperer Antoni Miquel i Costas que havia adquirit els terrenys que envoltaven el castell, hi va fer la carretera d'accés i efectuà diverses obres de conservació i restauració de la fortalesa. El 1953 es constituí el Patronat del Castell, filial del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada. El 1965 es creà els "Amics del Castell de Claramunt". El 1967, mitjançant una subvenció de la Diputació de Barcelona, es netejà i s'excavà l'església de Santa Maria. Passà a ser propietat de l'Estat el 1974 i en el traspàs de competències, el 1981, formà part del Patrimoni Històric de la Generalitat de Catalunya. Aquesta des del 1983 i en diverses intervencions –la més important entre agost de 1992 i octubre de 1995-, hi ha realitzat una meritòria restauració. A partir del 1996, la gestió d'aquest monument és a càrrec de l'Ajuntament de la Pobla de Claramunt.

Al·legotia sobre una llegenda del Castell de Claramunt, dibuix d'en Miquel Brasó publicat al "Mai Enrera", número 57 d'octubre 1944

Llegenda.-

Els sarraïns s'havien fet forts al castell de Claramunt i des d'allà anaven fuetejant els pobles de la vall. Tot i els intents, als vilatans, se'ls feia molt difícil fer-los fora d'aquell lloc inexpugnable. Diuen que fou Sant Procopi -patró de la Pobla- qui lligant unes teies a les banyes d'un ramat de moltons, una fosca nit, les encengué tot atiant-los muntanya amunt en direcció al castell. Al veure, el moros, l'empenta i força d'aquell nombrós "exercit" que els queia a sobre, amb intencions incendiàries, fugiren esglaiats per l'altre costat de la fortalesa. Així fou, segons la veu popular, com amb l'ajuda de Sant Procopi la gent de la Pobla van treure els àrabs del castell de Claramunt. El cert es que, a finals del segle XVII, les relíquies d'aquest Sant –que visqué al segle III- foren portades a la Pobla; època en la que neix a la vila la devoció vers aquest Sant. La població transmet

la "història" d'allò que li és més proper tot lligant, sovint amb gràcia i imaginació, els fets reals amb les fantasies populars. Vet aquí les llegendes.

Itinerari.-

Desplaçament: En aquesta ocasió us suggerim fer el desplaçament amb tren. Agafarem, a l'estació de la plaça d'Espanya de Barcelona, els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), línia d'Igualada (R-6), fins a la Pobla de Claramunt. (Informació FGC: 93 205 15 15)
Recorregut a peu: Durada: 1 h. Longitud: 3 Km. Desnivell: 190 m. Dificultat: baixa. Podeu informar-vos sobre la visita i els horaris parlant amb el guia del castell: Sr. Antoni Escudé al telèfon 670 225 516. Sortiren de l'estació en direcció al poble, creuant l'Anoia, per un pont. Al arribar a la carretera C-244 (Igualada-Capellades-Martorell) giraren a l'esquerra, en direcció a Capellades, tot seguin els senyals indicadors "Castell de Claramunt". A uns 100 mts. comença, a mà dreta, una pista encimentada - també senyalitzada- que puja al castell. Després d'uns 40' arribarem als peus de la primera muralla que cal seguir fins a la porta d'accés del castell. Després de la visita, desfarem el camí -fins a l'estació- en uns 20'.

Josep Arisa

Cartografia.-

"Anoia". Escala 1:50.000. Institut Cartogràfic de Catalunya.
"Montserrat". Escala 1:40.000. Editorial Alpina.

Bibliografia consultada:

Joan Amades. *Històries populars de castells a Mai Enrera* Butlletí del CEG nº 98, maig 1933.

Miquel Brasó i Vaqués. *"Claramunt"*. Monografies del CEG. Barcelona 1964.

Josep Riba i Gabarró. *"La Pobla de Claramunt"* a la *Gran geografia comarcal de Catalunya*. Volum 5. Barcelona 1982.

DDAA. *"Castell de Claramunt/Santa Maria del castell de Claramunt"* a *Catalunya Romànica*. Volum XIX. Barcelona 1992.

Ens han estat, també, molt útils les explicacions del guia del castell Sr. Antoni Escudé.

Imposant torre de l'homenatge, de planta decagonal, element característic d'aquest castell. Fotografia de Josep Arisa

COMPETICIÓ DE BOULDER

Avui en dia, el *boulder* és una modalitat que està en plena expansió; apareixen zones petites i grans de bloc; s'està tornant tot un fenomen; qui els ho havia de dir, als pares del *boulder* a Yosemite, que

avui en dia la gent perdria el cap per pedres d'1 a 12 metres d'alçada, buscant el més difícil encara i bufant en pocs metres quadrats de roca.

Tot això també ha comportat que cada vegada més s'organitzin competicions tant d'àmbit local, com oficials, copes del món, màsters privats, etc. Però l'essència no és la mateixa tant en el *boulder* com en les competicions; solament hi ha un lligam i aquest és per a mi el més important, i ara per ara l'he trobat en un tipus de competició: les *no oficials*, les organitzades per centres excursionistes, sales de *boulder*, grups d'amics. Per què? No sé si he tingut la sort o la desgràcia de participar en tot tipus de competicions de *boulder*, perquè el *boulder* és la meva gran passió, i n'hi ha unes, de competicions, a les quals mai torno i són les competicions oficials, organitzades per la FEEC, FEDME, etc.

Tant jo com molts companys ens hem adonat de la problemàtica: és competir amb un amic, un company. I l'essència del *boulder* no és aquesta; consisteix a anar a fer un bloc un grup d'amics i a qui li estàs donant la confiança perquè et cobreixi l'esquena és el teu amic no el teu competidor.

Això és així en les competicions *no oficials*: es veu en l'ambient, tothom anima. Anem a jugar un dia al rocòdrom no a desitjar que el teu amic caigui per així tu quedar primer; això és molt més que una meta olímpica, és molt més que una marca, són sensacions, compartir experiències, riure, conèixer gent nova.

Fa tres setmanes vaig tenir la sort que em convidessin a muntar una competició popular a Calella. Vaig pujar i baixar quatre dies seguits per muntar aquest esdeveniment. Tinc la satisfacció de veure que ha sigut la competició d'aquest àmbit amb més participants de tot l'estat català: 54 participants entre nois i noies, molts patrocinadors i més premis i sortejos de material que a qualsevol competició oficial. L'aire que s'hi respirava era extraordinari; tothom et felicitava per com eren de bons els *boulders* (30 problemes); ningú va sortir enfadat; tothom competia alhora (és una modalitat que fa anys que estic intentant introduir: l'ambient hi és més distès, no hi ha pressió). Setmanes després vosaltres munteu la segona competició de *boulder* de Gràcia; gràcies per fer que amb el vostre plantejament torni cada any i no em peneideixi de perdre un dia de sol i roca per jugar amb un grup de gent, animant, cridant i sortint afònic.

L'organització, molt bona: en tot moment vam estar molt ben cuidats i alimentats. Amb mi venia un noi que mai havia anat a cap competició i ell no es creia com ens teníeu de ben cuidats. Els problemes de *boulder*, perfectes; crec que tots vam passar-ho molt bé. Com sempre, cada any aneu millorant i això és bo, i més amb aquests tipus d'esdeveniments, que són amb els que la gent s'ho passa millor.

Moltes gràcies a tota la gent que s'ha involucrat més o menys en l'organització d'aquest joc que és el *boulder*. Gràcies a tots.

Ferran Guerrero Hervas

TRADUCCIÓ D'EN MANEL

Si els agents Mulder i Scully haguessin conduït per la tortuosa carretera que ascendeix des d'Artigues a la Mongie cap a les dotze del migdia del divendres 8 de desembre de 2004, haurien obert un nou expedient-x: haurien vist set "tiarros" i una "tiarreta" arrancant-se una extracapa de greix amb rasqueta entre el polartec-100 i el windstoper o gore, seguint amb un procés de "bany de fricció per osmosis amb tovalloletes humides marca babe...". Però el que més destaca de l'escena és l'èxtasi residual que il·lumina les pupil·les dels seus ulls. Són maníacs? Són membres d'un culte estrany? Què han experimentat?

Bé... Aquest podria ser un fragment de piada estil Manel, però penso que seria embrutar la poètica piada d'en Peter. Repto que algú la tradueixi. Jo me l'he llegida uns cops i no en sóc prou valent ni tinc temps per fer-ho, i el meu vocabulari poètic en català no és prou complet.

L'únic que faré i que em suggereix la "Piada d'en Peter" és un intent de "piada-zen" que intenti donar una explicació a les vivències místiques experimentades en aquesta sortida o en d'altres, a partir d'alguns extractes zen d'un llibre que recomano fermentant a tothom, El Leopardo de las Nieves, d'un altre Peter, d'en Peter Mathiessen. És un diari on es recullen les experiències durant un trekking al Dolpo, Nepal, on barreja sensacions, coneixements de budisme, estats de la ment, zen, costums tibetans, etc.

Simplement espero que aquestes sensacions poètiques zen del Peter Mathiessen —no és el Peter de la piada—, que potser us resultaran una mica confuses, us ajudin o complementin les vostres vivències donat el cas, sense pretendre en cap moment donar una explicació als vostres estats mentals, emocions, sensacions o pensaments íntims.

Pujant a Clotou. Fotografia de Jaume Jubert

PIADAZEN:

COMENCEMA "FOQUEJAR"...

Neu i silenci, immensitat blanca. La nostra traça s'endinsa en el llac gelat. No hi ha ningú. Únicament la nostra solitud és advertida pels pics vibrants en roca i els cims escombrats pels vents. La quietud tot ho envolta. Flocs de neu que el vent s'emporta.

- Per què mai un floc de neu cau on no li correspon?
 - Per què tots els pics estan nevats i aquell no?
- (Són koan; tenen una resposta no lògica; no val utilitzar la raó.)

Aquests immensos roquetars intensifiquen el nostre sentiment de transitorietat i insignificança. No som res. Em deixo anar lleuger... lleuger... És l'adherència, la sensació i el so de cada pas el que m'omple de vida. Sóc part de les coses.

L'opressió d'aquesta immensitat explica la por a la impermanència o la mort, l'ànsia amb què consumim els grapats d'experiència pura, present vital en què som vida, èxtasi, i en què la nostra solitud es dilueix en l'eternitat.

ASCENSIÓ

Llisquem a través de boira i núvols; respirem l'aire enrarit de l'altitud, lliscant sobre el gel rellescós i la neu. Per fi, a través del que semblava un pòrtic de núvols als camins del sol i la lluna, arribem al coll, totalment sense alè i quasi morts de fred. Te calent.

ALACRESTA

Rellisca un peu, fracció de segon... Les agulles de la por em travessen el cor i les temples... L'eternitat es creua en el moment present. Pensament i acció no són diferents. Pedra, aire, gel, sol, por de caure i jo som u.

FEMCIM

Una vegada al cim, encara em falta la respiració. Escolto el vent en la meua pròpia respiració, el silenci vibrant, el foc a la neu, la vertiginosa ascensió de les roques... Contradiccions. Tot l'univers és per a mi. L'univers em té tot per a ell.

El mal temps no existeix. És un estat de la ment? La indiferència enfront del fred i les dificultats no és ni duresa ni ascetisme, sinó que és la tranquil·la acceptació de tot el que succeeix, font de la calma interior.

Quan la ment es buida com una vall o un canyó, es descobreix el poder del camí. Obrir-se a l'exterior deixant que entri tota la vida, i fent esclatar en mil bocins aquesta vella corfa, i expulsar fora la pròpia energia... Volar. Omplir la pròpia respiració amb la plenitud del ser.

DESCENSIREFUGI

Molt aviat el sol s'amagarà i la lluna s'aixecarà lluent en el cel. Ens refugiarem i enamorarem dels miracles corrents. Els uns anem a recollir llenya, els altres anem a buscar aigua al llac. El xiuxiueig dels amics en arribar la nit, el foc de la llenya fumejant a l'estufa enmig d'espurnes, els aliments toscos i insípid, les privacions i la senzillesa, i la satisfacció de fer només una cosa en cada moment.

A l'acte mateix d'inhalar l'aire resideix el secret. La finalitat de la meditació no és il·luminació; és estar atent fins i tot en els moments que res tenen d'extraordinari. És ser del present, exclusivament del present. Portar aquesta consciència de l'ara a cada succés de la vida ordinària.

Bé... Són alguns del extractes que he tret d'aquest llibre. Bon profit i bones piades!

Fins aviat,

Manel

Més informació de les activitats dels esquiadors de muntanya del Club, i més piades, a cegesqui:
<<http://es.groups.yahoo.com/group/cegesqui/>>.

SERVEI DE MERCADET. SECCIÓ DE MUNTANYA.

ES RECORDA A TOTA AQUELLA PERSONA QUE TINGUI MATERIAL DIPOSITAT AL SERVEI DE MERCADET, L'HA DE PASSAR A RECOLLIR ABANS DE FINALS DE GENER. TOTA QUELL MATERIAL QUE NO S'HAGI RETIRAT EL DIA 1 DE FEBRER DE 2005, EN FUNCIÓ DEL QUE ESTABLEIX EL REGLAMENT DEL SERVEI DE MERCADET, PASSARÀ A PROPIETAT DE LA SECCIÓ. POSTERIORMENT JA S'INFORMARÀ DE QUAN ES TORNA A POSAR EN FUNCIONAMENT EL SERVEI. GRÀCIES.

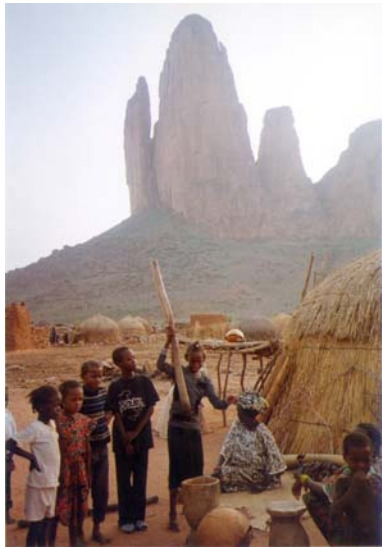
EL CICLE BUCH I PARERA ENS HA PASSEJAT PER L'ÀFRICA

El passat 28 d'octubre en **Guillem Martín i Brasó** ens va presentar l'audiovisual **"Cuines solars a Malí i altres projectes de cooperació"**. En Guillem va realitzar el viatge durant el mes d'agost de 2004 amb la "Carmen Corrales ONG Ajuda al Desenvolupament" que té en marxa diversos projectes en el continent africà.

El grup d'en Guillem tenia com a objectiu la instal·lació de dues cuines solars en el poblat Garmi que es troba al peu de la coneguda pels escaladors "Mà de Fàtima" i on viu l'escalador català Salvador Campillo. Garmi és un poblat de 600 persones que pertany al municipi d'Hombori. Només hi viuen dones, avis i nens perquè la majoria d'homes tenen feina a Bamako, la capital, que és a un miler de quilòmetres.

L'expedició va volar a principis d'agost cap a Burkina Fasso, amb una mica de sensació d'indigestió deguda als àpats de la companyia aèria, i es va traslladar cap al seu destí en jeep per carreteres on l'asfalt brilla per la seva absència, però els paisatges i la vida al carrer dels diferents poblat s'impresionaven i impactaven.

Ja en el poblat, després de divertir-se en les festes de benvinguda i quedar meravellats pels balls dels autòctons, es van posar mans a la feina i entre tots van construir les cuines solars: un aparell molt pesat de dimensions bastant grans. Seguidament, "l'alcalde" va fer el pregó d'inauguració mentre que els membres de la ONG donaven les classes d'utilització i lliçons de precaució i es preparava el primer àpat. Boníssim!!!!

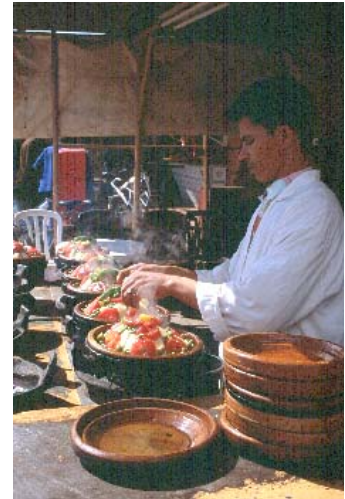

Al novembre, les visions d'Àfrica van continuar presents al Club. La **Montse Peramiqúel**, la **Noemí Cantí** i en **Jepi Pasqual** ens van aventurar pel Marroc amb l'audiovisual que portava per títol **"Aventures en moto i a peu per camins del Marroc"**. La Montse va presentar la seva expedició a peu per l'Atlas durant un estiu. Ella hi va anar amb un grup organitzat guiat per una persona d'allà, fet necessari per entendre's en els poblats que es visiten i per solventar qualsevol problema que pugui sorgir. Les diapositives mostraven el contrast entre el verd de les valls i l'aridesa de l'alta muntanya i feien palesa la necessitat de controlar l'avituallament i qualitat de l'aigua de beguda en aquests paratges.

La descoberta del Marroc de la Noemí i en Jepi va ser muntats en una moto carregada a vessar, que va aguantar estoicament tot tipus de camí africà, encara que no va

poder vèncer la sorra del desert. Lavoltad'uns 2000 km visitava les ciutats de Fez i Marrakech, a part d'extensos paratges remots. La temperatura ambient, ben diferent a la que ens haviaplanjeat la Montse, era en molts casos bastant freda, ja que era per la primavera del 2004.

La bellesa d'un país tan pròxim com és el Marroc mostrada en el seguit de diapositives amenitzades amb música va obrir un torn de preguntes molt interessants per part dels assistents que demanaven consells com a turistes per a visitar aquelles terres.

L'assistència de públic en ambdues sessions va ser un altre cop multitudinària, de manera que volem agrair sincerament a tothom la seva presència. Sense menys importància, agraïm novament als ponents i que ens segueixin meravellant amb les seves imatges, viatges i expedicions.

Els propers audiovisuals seran el dia 20 de gener de 2005 amb "Alaska, l'última frontera. Ascensió al McKinley" de la mà d'Edu Pérez, Fernando Ferrer i Ivan Oliveras i el dia 10 de febrer de 2005 amb "Muntanyes i escalades a la Terra del Foc" a càrrec de Mariano Rodríguez (Club Andino Ushuaia). Us hi esperem! i ja ho sabeu, si voleu col·laborar, no dubteu en fer-nos-ho saber directament o per email a (audiovisualsceg@cegracia.com).

Íngrid Vives i Laura Puig

SORTIDA AL CARLIT 2921m.

És dissabte 16 d'octubre del 2004. Hem quedat a les 8h a l'estació de Sant Andreu Arenal.

La intenció és sortir per l'antiga N-152, que porta a la Collada de Tosses. Per tant, un cop han arribat tots els membres del grup (en Jose, en Jaume, l'Edu, la Devora, en Pep, l'Andreu, la Carme, l'Enric, l'Aleix, en Xavi i els fills de la Carme, l'Albert i la Núria que són els més joves del grup, amb 7 i 4 anys respectivament), decidim on pararem a esmorzar i tot seguit pugem als cotxes.

La primera sorpresa, ha estat en arribar a l'alçada de Vic, on hem vist els Pirineus nevats, bé, més aviat enfarinats. Pels volts de les 10h arribem a Sant Quirze de Besora, on parem per esmorzar. Tots fem el mateix comentari, "que heu vist els Pirineus!!". La veritat, és que entre el fred que fa a Sant Quirze i la neu que es veu als Pirineus, promet ser un cap de setmana força interessant.

Dinant al refugi

Un cop acabem d'esmorzar, tornem a l'antiga N-152 direcció Puigcerdà. En arribar a Planoles, l'Andreu ens fa donar una volta turística tot buscant la variant de la Collada de Tosses.

Finalment trobem la carretera i entre corbes i paisatges de tardor realment fascinants, ens situem dalt de la Collada. Com més a prop estem del nostre objectiu, el Pic Carlit, més mal temps fa, boira, pluja i vent.

A les 14h arribem a Mont-Lluís (a la Cerdanya Francesa), on hem d'acampar. El lloc, és un càmping que només està obert a l'estiu, però s'hi pot entrar sense cap problema la resta de la temporada.

El fred i vent que ens acompanya, fa decidir-nos a anar fins al Llac de les Bulloses a veure si el refugi lliure està obert.

Tornem els cotxes i ens endinsem entre boscos de pi roig i negre. Esquivant les barreres que hi ha a la pista arribem al refugi Cambéleran (2017m).

Quina sort!! , és obert i només dues persones a dins, sense dubtar ni un instant, ens acomodem tot posant màrfeques i sacs.

A fora del refugi hi ha 4°C, boira i bufa una mica de vent, però fem el cor fort i dinem a la taula de fusta que hi ha fora. Un cop dinats, anem a l'alberg Du Carlit (situat uns 50m més amunt), per prendre quelcom calent i recuperar-nos del fred.

Hourquette de Caderoles. Fotografia de Jaume Jubert

nights, a prospect that caused me some anxiety because it was difficult to imagine a more miserable hole than that of the previous night. The cabin was tiny, a raised platform covered with four roughly cut rectangles of foam to serve as bedding and a fireplace in the corner to provide warmth. We set off in two groups to collect wood and water and as night fell we retreated to the hut to cook and huddle around the fire. I don't think anyone could have been untouched by the magic of the place. The fire we got going was huge and sent out waves of heat which filled the place and left a scent of pine cones. The socks hanging up to dry provided a Christmas note. The light of the fire, together with the few candles in bottles created a dance of yellow light and shade as we clambered over each other, preparing our dinner, trying not to upset the stoves. Ricard, the Ferran Adria of the mountains sat Buddha-like under the Estelada he had brought, sharing out his gourmet Pasta alla Putanesca whilst others chewed at embutidos and cheese. A steady stream of (for me half-understood) jokes emanated from the ever cheerful Manel, and when you went outside to pee and closed the door on the warmth behind you the cold and the number and brightness of stars in the winter sky quite simply took your breath away.

We awoke the following morning after a somewhat sleepless night. The enchantment was all very well but sardines had it easy compared to our sleeping arrangements and sardines don't have to cope with the orchestra of snores, carefully timed and varied in volume to prevent you from screening them out. Perched precariously on the edge of the platform nearest the fire, with my knee dug into the concrete for balance, I couldn't help thinking of the children's song 'There were eight in the bed and the little one said 'roll over, roll over' They all rolled over and one fell out, there were seven in the bed and the little one said 'roll over, roll over' etc etc etc.

Descens. Fotografia de Jaume Jubert

We left our cooking things and spare clothing in the hut to pick up on our return and headed toward the Pic d'Aygués Cluses at 2620m. A straightforward climb to the col over a gently undulating bank took us through snow that promised well for the descent to follow. We abandoned ski poles and clung to rocks and our ice axes for the final climb to the peak along a worryingly sheer ridge. After enjoying a few moments on the peak we retreated due to the clouds massing in the south and the east and heading our way. We still had a long way to go to return to the cabin of the first night. The descent that had had our mouths watering on the way up lived up to its promise and we flew down yelping cries of delight and carving pigtales through the powder. Two cols later, the Hourquette Nere at 2465 and the Hourquette de Caderolles at 2495, a long valley traverse including a lake-crossing whose ice was far from certain, and a descent in the twilight and we were back at the Campana de Cloutou. By the last night we were becoming adept at the search for wood and we returned from the woods with our rucksacks full of branches and dead trees under our arms. The scene was set for a festive last night. The wood burning stove, carefully stoked by Manel, sent out heat to raise the temperature to over 20 degrees. It was only when we noticed that the escape pipe was turning red that we realised that we might have overdone it. Food was

pooled and we could gorge on the remains of our provisions, working our way steadily through the bars of chocolate and turrón which Carles had saved for the last night. Manel provided a running description of the film apparently visible through the glass of the stove – something about a hero failing in the fight against a fire destroying a building, as far as my Catalan would let me understand!

Llac de Bastan. Fotografia de Jaume Jubert

And then it was the last day and the descent to the cars. A good six inches of snow had fallen during the night, concealing the rocks and the holes into which we crashed and tumbled and against which we scraped and scarred our skis. We were lucky to come away unscathed because the treachery of the hidden obstacles was added to by the consistency of the snow which resembled quick drying cement and made turning almost impossible at times. However the descent through the trees was beautiful and when at times the mountains appeared through the whiteness of the mist and you could see the peaks and the sharp blue beyond, it sent your spirits soaring. We arrived at the road drenched with sweat and threw off our clothes with immense relief. Five days away from warm running water has its consequences.

The trip back to Barcelona was broken by quite excellent meal at 'Er Occitan' in Bossost in the Val d'Aran. What a privilege to be cooked for and served after four nights of pasta cooked on a camp stove. We ate very well.

Tot el Grup. Fotografia de Jaume Jubert

Is the best of the tour like this the delight you experience when it is over? Certainly I was immensely relieved to have made it and I am appreciating the comforts of home. I think however that it is for the richness and the completeness of the experience that we put ourselves through the experience again and again. It isn't any one thing: It is not just the meditative state you enter when climbing up or the thrill of skiing down. It is not only the ecstasy of the mountains, or even the real camaraderie (and I think this tour will remain in my memory as one in which the group worked outstandingly well together, providing solid mutual support, so essential in the mountains) It isn't just the satisfaction of doing something physical all day when our lives are normally so cerebral. It is the mix. And when you look back you forget the blisters and the exhaustion and the fear and when the next tour is advertised you say to yourself 'OK – It'll be fun'

Peter Collins

exercises reminiscent of Tai Chi or Yoga. They would all have been distinguished by a look of manic glee in their eyes. Strange as it may appear, these were not members of some strange religious cult despite the ecstatic look on their faces; they were in fact members of the Club Excursionista de Gracia returning from their most recent ski tour through the Parc Naturelle de Neouvielle.

The expedition had begun in Barcelona the previous Friday and I, the sole English member of the Catalan group had driven up with Jaume, Berta and Roger to the Val d'Aran, whilst Ricard, Joan and Manel made their way separately. The group joined together and enjoyed Carles' hospitality in Casarilh before heading off with him the next morning towards La Mongie. The drive through the foothills of the Pyrenees, though beautiful because of the autumnal trees that refused to accept the onset of winter, did not bode well. There was snow, but not much, in the mountains to the north. We wondered whether we would be able to make the traverse planned.

The tour proper started on a curve on the road which is used as a route for the Tour de France, a little bit further than Artigues, at about 1350m. We equipped ourselves with all we needed for five days and started on the first leg. Despite the weather forecast that had indicated poor weather, there were only a few clouds, which during the course of the afternoon dissolved, allowing the sun to push through. There was a group ahead but they seemed to be taking a different route to ours. Getting started again after a summer is always a challenge and this was no exception. Would all the equipment function correctly? Would the skins stick? Would the boots rub? Would my legs buckle under the weight of the sack? Would I understand anything they were saying in Catalan? All these worries dispersed as we got into the rhythm of the first ascent. We were headed towards the Refuge de Campana de Cloutou, a well equipped but unmanned refuge situated by the Lac du Campana at 2225m. The route, on foot to start with, through lack of snow, and then soon after on skis, winding its way past lakes and through pine woods, was an excellent introduction to the tour. Not too exhausting but not too easy either. Hard enough to make you feel you had accomplished something when you got there, but not so tiring that you couldn't take in the magnificence of the mountains and the snow covered lakes rising terrace-like towards the peaks, a landscape not unlike the Aigues Tortes.

The hut, a simple tent-shaped structure, afforded us all we needed when we arrived in the late afternoon.

We had collected water from the river earlier and the wood-burning stove in the centre of the hut provided warmth. Our first attempt at catering with the selection of camping cookers gave us a selection of gourmet dishes ranging from fideua to spaghetti and I distinguished myself by overturning Manel's campstove and throwing most of the contents of my pan over the table and over him. I still have a lot to learn.

We had been surprised by the fact that the group that was ahead of us had not arrived before us and we became increasingly perturbed by the fact that they were still not there well after dark. At 6ish they were spotted a short distance away, but it was not until 7 that they finally rolled in. It was only when they appeared that we could understand why they had taken so long. Their equipment was original for a mountain walk in December. No Gore-Tex, no map, no compass, no headlamp, no skis, no snow-shoes! They were wearing jeans, some had summer walking boots, and a few of them had gaiters. They

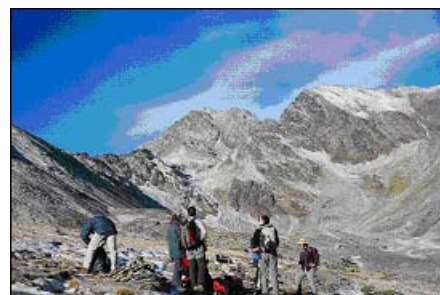
had climbed the 800 metres from the road by foot! And this was not the only thing. They had brought with them all they needed to celebrate 'reveillon.' Rum cocktails, champagne, liqueur de prunes, cassoulet, chestnuts, a Discman with loudspeakers – the works. They were determined to have a good time and a good time they had – singing, laughing, telling jokes until exhausted they collapsed in heaps all round the hut. The following morning was an obstacle course as we climbed over the bodies scattered in the kitchen and around the tables.

Our route for day two was a long one, needing countless skin changes. Our destination was the refuge by the Lac d'Aubert and we had to cross a landscape over cols, on snow-covered lakes, and down pine-clad slopes to get there. The first climb took us to the Hourquette de Caderolles at 2495 metres. The ski down was our first descent of the trip and the mixture of ice and crust saw us taking our first few turns with care and the adrenalin rush which comes from the uncertainty of the legs after a summer's rest. The weather was stupendous and the views of the wide open valley helped to remove the fear. The next couple of hours took us across more than one snow-covered lake and over fields of powder glinting in the sun. There isn't a way to describe effect of sun on snow that isn't a cliché. The snow sparkled like diamonds – dammit! We wound our way around the western edge of the valley over two more cols before reaching the col d'Aumar on the southern edge at 2381m and dropping past the Lac D'Aumar to our final destination, the chilly, high-roofed hut beside the Lac D'Aubert at 2418m. As we arrived, the sun was setting and we settled in for a long, freezing evening, watching the temperatures recorded on Ricard's thermometer confirming the cold registering on our rapidly cooling feet. The condensation of our breath curled up, merging with the steam from the boiling water in the pots. Even Manel struggled to find humour in the surroundings and we all retired to the bunks when our feet could stand it no longer. I think I was wearing more layers of clothing than during the day!

We awoke to Jaume's cries of 'son las huit' and clung to our nests for as long as we could before struggling out and into the hut. The sun finally penetrated through the ice on the window, illuminating the word 'Hola' which some joker had traced in the ice the day before. Glad to be up and on our way again and in the morning sun, our route skirted around the eastern side of the lake, providing us with increasingly impressive views of Neouvielle, a trapezoid block soaring from the western edge of the lake. We could see the four members of a group from Avila retreating, insect-like from an attempt on the summit that they had started before the sun had risen. As we slid around to the north east of the lake to the Hourquette d'Aubert at 2498 we were rewarded with stunning views of a necklace of lakes dropping down the valley and the sheer mountain sides of the Posets in the far distance. A ski down the the Lac Nere followed and then a climb up to our first peak of the trip, the Pic de Madamete at 2657. We met a couple of Basques coming down at the col and we made the last 100 metres on foot. It was satisfying to have made our first ascent, and with the sky still blue, the evening's hut visible in the valley below at the bottom of north facing slopes of enticing powder, and the 360 degree views of mountains we could enjoy it to the full.

The last of the sun's rays were just climbing up the wall of the hut when we reached the Cabane d'Aygues Cluses at 2150m. Jaume had predicted that it would be the 'pitjor' of the four

Un cop ben recuperats, com és molt d'hora, decidim fer una passejada pel Llac de les Bulloses. Així doncs, a les 16:30h els 12 membres del grup iniciem la volta al Llac. Al cap de 3h de caminar entre boira i sota una feble nevada, arribem al punt d'origen (Felicitats a l'Albert i a la Núria, que han caminat com uns autèntics excursionistes).

El Pic Carlit des de l'Est.Sobirà

Un cop al refugi, comencem a preparar el sopar. En acabar i amb la panxa ben plena, hi ha qui a les 21:30h es fica al sac, mentre els altres la fan petar a fora del refugi.

L'endemà, a les 7h sona el despertador. És l'hora de llevar-se. Surto del sac i tot seguit vaig a fora a mirar el cel, que bé!!!!, es veu el Carlit ben destapat i no hi ha ni un sol núvol a la vista, això sí, fa fresqueta. Estem a -4°C.

Després d'observar el Carlit tot enfarinat, entro al refugi. La gent s'està aixecant, per tant, de seguida esmorzem i a les 8:30h comencem a caminar, deixant a la Carne, l'Albert i la Núria al refugi.

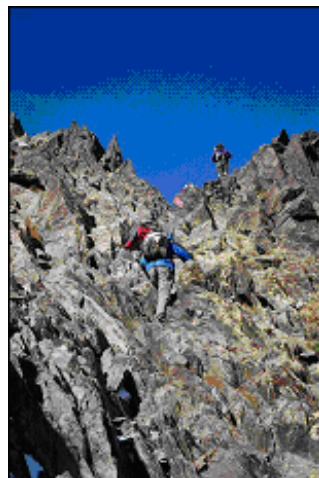
L'Est. Sobirà i Tresbens, des del coll Colomer

El camí comença molt ben traçat i marcat a l'esquerra de l'Hotel Bones Hores (2020m), direcció W.

La pujada és molt lleugera i plena d'estanys (Est.Viver, Dugnes, Sec, Comasa, Llat, Llong, etc...).

Després d'atravesar per una quinzena de llacs i d'una hora i mitja de camí, seguint els senyals grocs horitzontals, arribem a l'Estany Sobirans. Aquest és l'últim llac que es troba abans de la forta, però senzilla pujada al Coll de Tossal de Colomer (2640m).

A partir d'aquí, ens és necessari guardar els pals i fer un mos.

La grimpada

Per fer l'atac final al cim, s'ha de passar per una fàcil grimpada que ens portarà al sostre de la Cerdanya, el Pic Carlit (2921m). Enhorabona!!!, a les 12h tots els membres del grup arribem al cim.

Hem fet el cim.

La vista és espectacular, Canigó (2800m), Puigmal (2910m), Puigpedrós (2914m), Pica d'Estats (3143m), Puigperic (2804m), etc.... Una infinitat de muntanyes emblanquinades per una fina capa de neu, ens envolta. Després d'estar quinze minuts a dalt del cim i picar algun ganyip, comencem la baixada.

Per no passar pel mateix lloc, en Pep Bellavista, ens proposa una ruta alternativa, que amb molt de gust acceptem.

La baixada per tant, la fem per una senzilla cresta que baixa direcció NE fins al fals Carlit (2804m). A partir d'aquí, la baixada es fa per la carena direcció N fins al pla de Carlit, arribats en aquest punt, girem cap a l'Est per baixar tota la carena fins l'Estany Castellar. Un cop al Llac, el camí és molt planer i es recuperen les marques horitzontals (color groc) que hem deixat a la pujada. Al cap d'una hora ens retrobem amb la Carne i els seus dos fills que ens esperaven al refugi.

La cresta de baixada, amb el fals Carlit a la dreta

Cal remarcar, que els topònims posats per l'Alpina dels Llacs d'aquesta zona, no coincideixen exactament amb els reals. Per exemple l'Estany Castellar, Sobirà, Tresbens. Segons l'Alpina, els seus topònims respectius són: Castellà, Sobirans, Trevents.

Moltes gràcies a tots els components del grup que han fet possible aquesta excursió i que amb la seva simpatia, humor, tendresa, estimació i companyia han fet un cap de setmana inoblidable.

Xavi Mestres

Fotografies de l'autor

OBSERVACIONS:

- Qui fa el curs està acceptant les seves normes de manera automàtica

- Els menors d'edat hauran de dur una autorització paterna

- Caldrà una preparació física suficient per seguir el ritme de les sortides

- Caldrà dur a les sortides tot el material indicat

- L'assegurança de la FEEC de categoria C o superior és obligatòria (qui no la tingui, haurà de fer-ne una de temporal a través del CEG)

- La no obediència de les instruccions dels monitors pot comportar l'exclusió automàtica del curs

- L'organització del curs declina tota responsabilitat per accidents que puguin produir-se per negligència o manca d'atenció

- El preu del curs inclou les classes teòriques i pràctiques, i l'estada al refugi del CEG; però no inclou l'assegurança, el lloguer de material, els desplaçaments, la pernoctació en altres refugis, i el menjar de les sortides pràctiques

- L'organització del curs podrà modificar les sortides,

en funció de les condicions nivometeorològiques

ALTRES ACTIVITATS:

- Cicle d'Audiovisuals Josep Such i Parera
- Curs d'Esquí de Muntanya
- Curs de Mitja Muntanya
- Curs d'espeleologia
- Curs de Descens d'Engorjats
- Curs d'Escalada
- Curs de Vies Ferrades
- Cicle de sortides d'Alta Muntanya
- Cicle de sortides d'Esquí de Muntanya
- Cicle de sortides de Mitja Muntanya
- Cicle de sortides de GR
- Altres sortides no programades

Per més informació, consulteu la web, adreceu-vos a Secretaria, o a la Secció de Muntanya.

El club compta amb servei de lloguer de material tècnic de muntanya.

COL·LABOREN:

GENERALITAT DE CATALUNYA

Servei d'Esports i Turisme

Federació d'Entitats Esportives de Catalunya Comarca del Barcelonès

Districte de Gràcia

CURS

Club Excursionista
de Gràcia
D'INICIACIÓ
ALTA MUNTANYA

Hivern 2005

01 de febrer a 15 de març

Passatge Mulet 4
08006 BARCELONA

Tel. 93 237 86 59
Fax. 93 237 31 48

cegracia@cegracia.com
www.cegracia.com

RUTA DEL CARRILET

Olot – Girona – St Feliu de Guíxols
(Cap de setmana del 2 i 3 d'octubre de 2004)

Participants: Montse Peramiquel, Gemma Marín i Santi Artigas

Per començar aquesta temporada de BTT no volíem una ruta massa "dura"; així que vàrem decidir anar a fer la clàssica ruta del carrilet d'Olot-Girona-St Feliu.

Per anar fins a Olot hi ha la companyia d'autobusos Teisa que només agafa dues bicicletes per vehicle, les dues primeres que arriben. Aquesta poca seguretat de tenir plaça no ens va interessar gaire, així que vam decidir-nos per una segona opció: agafar el tren fins a Ripoll i d'allà fins a Olot anar-hi amb bicicleta. Amb aquesta alternativa se'ns va presentar un petit problema, i és que fins al desembre del 2004 el tram de Torelló a Ripoll s'ha de fer amb autobusos que posa RENFE i aquests, teòricament, no accepten bicicletes (vam poder comprovar, però, que una vegada "in situ" es fa de més i de menys). Nosaltres vàrem anar amb tren fins a Torelló i d'allà fins a Olot amb bicicleta per la carretera que puja pel coll de Bracons.

Prenem el primer tren que va cap a Ripoll a l'estació de Sants i en poc més d'una hora som a Torelló on fem un bon esmorzar i iniciem la ruta.

La carretera és un seguit de corbes i tobogans i, només, la part final del coll de Bracons puja de manera continuada, però mai arriba a ser excessivament forta. Coronat el coll amb unes magnífiques vistes iniciem el descens ple de corbes fins al preciós paratge que envolta el poble de Joanetes. Una vegada aquí, decidim continuar per carreteres secundàries (pel Mallol i La Pinya) que ens apropen a Olot sense haver d'agafar la carretera general.

Arribem a Olot i preguntem per l'inici de la ruta del "Carrilet". Aquesta comença just a l'esquerra, abans de creuar el pont que passa per sobre del riu Fluvià.

La ruta té trams d'una gran bellesa, però al travessar diferents poblacions ciclem, també, per carrers i polígons industrials; tot això, evidentment, asfaltat. També hi ha altres trams que transcorren paral·lels a pocs metres de la carretera i això fa que perdi una mica d'encant. En conjunt, però, crec que paga la pena conèixer-lo; sobretot la zona Olot-Girona que és molt més verda i frondosa que la que trobem de Girona a St. Feliu de Guíxols.

Les pistes estan en excel·lent estat, la qual cosa permet córrer força, però mai es deixa de pedalar ja que els desnivells són minsos i les baixades no són massa pendents. S'ha d'anar amb compte amb la velocitat perquè la ruta és força transitada per altres ciclistes i vianants. Al llarg del recorregut trobem ponts restaurats sobre rius i torrents; i en els llocs asfaltats marques de pintura que indiquen el camí, així com indicadors quilomètrics, bancs per seure a la vora dels camins i boscos, i punts d'informació. També, evidentment, trobem altres tipus de serveis (bar-restaurants, hostals, caixers automàtics, botigues...) ja que passem per moltes poblacions.

L'arribada final a St. Feliu de Guíxols permet prendre un bany a la platja si el temps acompanya i/o els/les ciclistes són prou agosarats/-des; i ... quan arriba el migdia... gaudir d'un bon dinar!

Finalment resta tornar a "Barna city". A St. Feliu hi ha els autobusos de l'empresa Sarfa que hi van. Ens plantegen, però, algun problema per portar-hi les bicicletes. No tots els autocars disposen d'un portaequipatge prou gran per poder-les transportar. Tenim sort i en el segon "bus" que surt cap a Barcelona hi ha suficient lloc per les tres bicicletes. En poc més d'una hora som a l'estació del Nord; el seu recorregut, però, finalitza a la Ronda de St. Pere.

Dades tècniques

Distància: 148 Km.
Desnivell total de pujada: 1260 m.
Desnivell total de baixada: 1735 m.
Velocitat mitja: 17,2 Km./h

Telefons d'interès

Teisa 93.215.35.66
Sarfa 902.30.20.25 BCN
972.32.11.87 St. Feliu C/ Llibertat, 1

Santi Artigas

QUINA TRAVESSA !!!

PIADA - BIGORRA TRAVERSE, 4th to 8th/12/2004 In alphabetical order: Berta, Carles, Jaume, Joan Manel, Manel, Peter, Ricard and Roger.

...al final teniu la piada que ha escrit en Peter Collins, thanks!!! No patiu: en Manel ha promès una traducció adaptada... 5 dies entre la Mongie, Caderolles, Aygües Cluses, Bareges i el Neuouvielle, amb bon temps, dormint en refugis i cabanes: **1er dia**, +850m; Artigues-La Mongie 1.350m - Ref. Campana de Cloutou 2.225m

2on dia, +750m / -825m; "els tres colls" Hourquette de Caderolles 2.495m - Col de Gourguet 2.405m - Col d'Aumar 2.385m - Ref. d'Aubert 2.150m.

3er dia, +1.050m / -1.050m; Col d'Aubert 2.498m - Estany Negre 2.200m - Pic de Madamete 2.657m - Cabana d'Aygües Cluses 2.150m.

4rt dia, +1.00m / -925m; Col de Bareges 2.450m - Pic d'Aygües Cluses 2.620m - Cabana - Hourquette Nere 2.465m - Lac de Bastan - Hourquette de Caderolles 2.495m - Ref. Campana de Cloutou 2.225m.

5è dia, -850m; Descens a Artigues 1.350m.

Had you been driving up the tortuous road which leads from Artigues to La Mongie at 12 'O' clock on Wednesday 8th December 2004 you would have been greeted with a curious sight. You would have seen seven unshaven men and one young woman in the process of stripping to their underwear, rubbing themselves down with wet towels, getting dressed again and then engaging in

Campana de Cloutou. Fotografia de Jaume Jubert

PRESENTACIÓ

L'alta muntanya es caracteritza per recorreguts per zones més o menys costerudes, camins relativament estrets, un desgast físic important, i unes vistes privilegiades sobre la natura que ens envolta.

Amb l'arribada de l'hivern, aquesta superfície abrupta de la muntanya es veu enfarinada per la presència de la neu. Això fa que per moure's per aquesta, les "regles del joc" hagin canviat; i calgui complementar l'equip i les tècniques de l'alta muntanya estival amb d'altres.

En aquest curs pretenem ampliar els vostres coneixements sobre el medi de l'alta muntanya, el material que s'hi pot utilitzar, i les tècniques per moure-us-hi amb seguretat.

JORDI PI

PROGRAMA

Dimarts	01-02-05	TEÒRICA	PRESENTACIÓ / MATERIAL
Dimarts	08-02-05	TEÒRICA	EL MEDI / PROGRESSIÓ EN NEU
Dijous	10-02-05	PRÈVIA	Preparació Sortida 1
Dissabte	12-02-05	PRÀCTICA	LA MOLINA (Cerdanya) (Refugi del CEG)
Diumenge	13-02-05		Reconeixement del medi Utilització de piolet i crampons
Dimarts	15-02-05	TEÒRICA	METEOROLOGIA / ALLAU / ARVA
Dimarts	22-02-05	TEÒRICA	PREP. FÍSICA / MEDICINA / ALIMENTACIÓ
Dijous	24-02-05	PRÈVIA	Preparació Sortida 2
Dissabte	26-02-05	PRÀCTICA	PIC SERRERA (Andorra) (Refugi-Borda Sorteny)
Diumenge	27-02-05		Reconeixement tipus de neu Utilització d'ARVA
Dimarts	01-03-05	TEÒRICA	ORIENTACIÓ
Dimarts	08-03-05	TEÒRICA	ORG. SORTIDES / TÈCNiques AVANÇADES
Dijous	10-03-05	PRÈVIA	Preparació Sortida 3
Dissabte	12-03-05	PRÀCTICA	PIC PEGUERA (Pallars Jussà) (Refugi JMP Blanch)
Diumenge	13-03-05		Utilització de plànol, brúixola, GPS, ... Planificació, Rèpels, reunions, encordaments
Dimarts	15-03-05	TEÒRICA	CLOENDA

Les teòriques es faran els dimarts, de 21.00 a 22.30 h.
Les prèvies es faran el dijous abans de la sortida, de 21.30 a 22.30 h.

PREUS: - Socis CEG 100 € - No socis 150 €

Ingrés al compte LA CAIXA 2100 0880 30 0200296417

A l'ingrés ha de constar: " (Nom i Cognom) – AM – 05 "

- El nombre de places és limitat

- Les places s'assignaran per rigorós ordre d'inscripció

(La inscripció serà efectiva un cop dipositats a la secretaria del club el Full d'inscripció, fotocòpia NIF/NIE, i fotocòpia comprovant ingrés)

PER MÉS INFORMACIÓ PODEU CONSULTAR:

www.cegracia.com

Secretaria del CEG (dilluns a dijous, de 18.00 a 22.00h)
Secció de Muntanya (dijous, de 21.30 a 22.30h)